



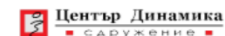
*„ДЕЦАТА НА ПЪРВО МЯСТО: за по-ефективни местни услуги, ориентирани към правата на децата - свидетели на насилие (Children First)“*

*856617 — CHILDREN FIRST (CF) — REC-AG-2018/REC-RDAP-GBV-AG-2018*

## „Последици при деца свидетели на домашно насилие“

*Деана Димова  
Сдружение „Център Динамика“*

30.11.2021г.  
гр.Русе



## ДОМАШНОТО НАСИЛИЕ И СВИДЕТЕЛСТВО НА ДОМАШНО НАСИЛИЕ: ДВЕТЕ СТРАНИ НА ЕДИН И СЪЩИ ФЕНОМЕН

**Домашно насилие** е всеки акт на физическо, психическо или сексуално насилие, както и опитът за такова, принудително ограничаване на личната свобода и на личния живот извършено спрямо лица, които се намират или са били в семейна или родствена връзка, във фактическо съпружеско съжителство или обитават едно жилище.

**Домашно насилие**, извършено в присъствието на дете се счита за психическо и емоционално насилие върху него!

(чл.2 от ЗЗДН)

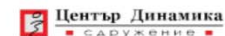
Насилието, преживяно от майките и свидетелството на това насилие от децата са двете страни на един и същ проблем



## COVID-19 и насилието над жени и деца.....

На 11 март 2020 година Световната здравна организация (СЗО) обяви глобалната пандемия от COVID-19. Вследствие на това, във всички страни, включително в България, се отчита ескалация на насилието срещу жените.

Също така в този тежък момент включително и в България, женските неправителствени организации са на предна линия за предотвратяване и защита от насилието, като правят усилия да пригледат услугите за пострадалите към новите условия, както и да интегрират проблема за борбата с насилието срещу жените и децата в плановете и инициативите за отговор и възстановяване.



## COVID-19 и насилието над жени и деца..... Скритите последствия за женско здраве

„Разпространението на коронавируса на глобално ниво засегна изключително тежко здравните системи и в момента жените и момичетата нямат достъп до жизненоважни услуги, свързани със сексуалното и репродуктивното им здраве и насилието, основано на пола, точно, когато те имат най-голяма нужда от тях“.

д-р Наталия Канем,  
директор на Фонда за населението на ООН.



## COVID 19 и Домашно насилие в България

***“Нормални кавги като във всички семейства ....” Домашното насилие може да причини смърт***

Семействата са затворени вкъщи. Деца и родители са изолирани от света. Това увеличава конфликтите и агресията в домашни условия. Кой са най-силно застрашени? В България статистическите данни от 2020г. сочат, че 25 жени бяха убити от своите настоящи или бивши партньори. Всяко трето умишлено убийство в България е на жена е в дома и, всяко пето от ревност. В България все още не се води официална статистика за убийствата на жени и по-специално за убийствата на жени от техни интимни партньори. Отчита се сериозно увеличение на работата с пострадалите в консултативните и кризисни центрове, също и сериозно увеличение и ескалация на домашното насилие от началото на пандемията. Увеличен е броят на обажданията на телефонните линии за помощ на пострадалите – от 30% до почти два пъти на денонощната линия за професионална подкрепа за жертви на домашно насилие 0800 11 977, поддържана от Сдружение “Алианс за защита от насилие, основано на пола“. На горещите линии, управлявани от НПО, се обаждат и деца, които не издържат те и майките им да бъдат подлагани на тормоз, побой и насилие. Обажданията от деца на 116 111 са увеличени с 19% (най-много в периода май-август 2020 г.)



## НАСИЛИЕТО ПОВЛИЯВА ЖЕНИТЕ И .....

- "Ковид-19 и пандемията оказват влияние върху ситуацията с домашното насилие. Когато хората се страхуват за оцеляването си, работата и насъщния, когато остават дълго време вкъщи и живеят в една неяснота, това генерира набор от отрицателни емоции и преживявания, което може да катализира семейни проблеми и ситуации на насилие.
- Множество международни изследвания от последните месеци съобщават за повишаване на нивата на възприет стрес, усещане за самота, депресивни състояния, тревожност, проблеми със съня, увеличаване на случаите на домашно насилие и др.



## РИСКОВЕТЕ НА ПАНДЕМИЯТА

Влиянието на COVID-19 върху влошеното психично здраве на децата и младите хора е само „върхът на айсберга“

УНИЦЕФ, 05.10.2021 г.

Диагностицираните психични разстройства, включително дефицит на вниманието и хиперактивност, тревожност, аутизъм, биполарно разстройство, поведенчески разстройства, депресия, хранителни разстройства, интелектуални увреждания и шизофрения, могат съществено да навредят на здравето, образованието и работоспособността на децата и младите хора.

За много деца училището е място за учене и за срещи с връстници. Но има и деца, за които училището представлява място, на което те се чувстват сигурни и защитени. Такива са децата от семейства, в които те са изложени на посегателства и злоупотреби. Особено за онези, чиито родители употребяват алкохол или взимат наркотици и упражняват насилие спрямо майката в присъствието на детето



## ДЕЦАТА...НЕ САМО СВИДЕТЕЛИ, НО И ПРЕКИ ЖЕРТВИ

### Все повече деца имат психически проблеми

Специалистите насочват поглед и към децата и юношите. Децата са една от най-уязвимите групи в настоящата ситуация, а семействата с малки деца са едни от най-страдащите единици в обществото ни.

В пандемията все повече деца страдат от страхови неврози, депресия, трудности с концентрацията, проблеми със съня, наднормено тегло. "През последните месеци темите тотално се изместиха - все по-често се стига до психически проблеми. Дали ще говорим за страхови неврози, проблеми с концентрацията или със съня - през последните месеци всички тези случаи зачестиха драматично", казват педиатрите. При тях редовно идват деца с психически проблеми. Освен това зачестяват и случаите на поведенчески промени, на забавено езиково развитие, на напълняване.





## ДЕЦАТА...НЕ САМО СВИДЕТЕЛИ, НО И ПРЕКИ ЖЕРТВИ

Трудно е на този етап да се посочат всички последици от локдауна върху децата и младежите в България. Не на последно място и заради посегателствата срещу малолетни, които остават скрити и за които детските лекари рядко научават. Едно е сигурно: България ще трябва да инвестира много време и пари, за да върне обратно в правилния коловоз стотици хиляди момичета и момчета. "Това ще бъде много трудоемка задача. През следващите две години ще се нуждаем от план и от много повече персонал. Със сигурност ще ни трябват 50% повече психотерапевти"



## РИСКОВЕТЕ НА ПАНДЕМИЯТА - МЕРКИ

Положението на децата по света 2021 призовава правителствата и партньорите от публичния и частния сектор да се ангажират и да насърчават психичното здраве за всички деца, младежи и полагащи грижи лица; да защитават нуждаещите се от помощ и да се грижат за най-уязвимите чрез:

- Спешни инвестиции в психичното здраве на децата и младежите в различни сектори, не само в здравния, за да подкрепят цялостен подход за превенция, насърчаване и грижа.

- Интегриране и разширяване на интервенциите, основани на факти, в сферата на здравеопазването, образованието и социалната закрила, включително програми за родители, които насърчават отзивчиви и подкрепящи родителски грижи и подкрепят психичното здраве на родителите и полагащите грижи лица; гарантиране, че училищата подкрепят психичното здраве, чрез качествени услуги и позитивни взаимоотношения.

- Нарушаване на мълчанието около психичните заболявания чрез предприемане на мерки по отношение на стигмата и насърчаване на по-добро разбиране на психичното здраве, както и сериозно отношение към преживяванията на децата и младите хора.



## РИСКОВЕТЕ НА ПАНДЕМИЯТА - МЕРКИ

Говорейки за травматични преживявания, е важно да не забравяме, че всеки човек реагира различно в такива условия в зависимост от своята лична история и от контекста, в който живее. Коронавирус пандемията е потенциално травматично събитие, но изследванията в областта показват, че голяма част от хората имат необходимите психични ресурси, за да се справят.

Психологията ни дава насоки и инструменти как да се погрижим превантивно за психичното си здраве и да предотвратим дългосрочните последици.

Кризата с COVID-19 е криза на правата на децата. Трябват ни незабавни, средно и дългосрочни мерки, не само срещу предизвикателствата на пандемията и нейните вторични ефекти върху децата, но и за очертаване на по-ясна визия за възстановяване на света и превръщането му в по-добро място за живеене, когато кризата най-после отшуми. За целта трябва всеки един от нас да вложи идеите, ресурсите, креативността и сърцето си.

Благодаря Ви за Вниманието!

